

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI- ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Előfizetési árak:

Negyedévre — — — — 1 pengő 80 fillér
Fél évre — — — — 3 pengő 40 fillér
Egész évre — — — — 6 pengő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA“ könyvnyomda
G y o m a, Petőfi-tér 2.
Lapzárta P É N T E K déli 12 óra.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

A lap szellemi és anyagi részét illető minden megkeresés
„HUNGÁRIA“ könyvnyomda
címére küldendő.

Vitéz Szentkereszthegyi Kratochwill Károly

Őszi hervadásnak idején virágba borulásnak csodaszép tavaszi ünnepét ünnepli ma Gyoma nagyközségnek hazafias közönsége, mikor a jövő reménységének, a magyar levante ifjuságnak zászlóavatása foglalja le a reánk virradó vasárnapot! A nagy magyar bánatnak sötét éjszakájában felragyog ma valami sugárözönnek fényforrása deli leventéknek s reájuk boldog büszkeséggel tekintő szülőknek szemeiben, mikor arra a kérdésre, hogy „rabok legyünk vagy szabadok“? — ezer leventének a lelke mozdulása, a vére megpezdülése, az ajka szózata mondja a vallomást: „A Magyarok Istenére esküszünk, esküszünk, hogy rabok többé nem leszünk“!

A virágba borulásnak e csodaszép tavasziünnepén körünkben köszönt hetjük vármegyénk szeretve tisztelt, áldozatos munkára mindig kész Főispánját s az Ő jószágos lelkü és nemesszívü feleségét, a vitézi szék fénylő képviselőjét s ennek élén a legendás nymbussal körülvevő Vitéz Siménfalvy ezredes urat, mégis e helyen hadd fonjuk babér koszorúval körül a nevét Vitéz Szentkereszthegyi Kratochwill Károly altábornagy urnak, a hős katonák meleg szívü édes atyjának, kire nemcsak méltó büszkeséggel és dicsekedéssel, hanem a szeretetnek és hálának érzésével tekint fel a világháboruban részt vett minden katona, ki valaha is az Ő keze alatt szolgált, küzdött és győzedelmeskedett!

Kratochwill Károly neve a háboru vérzivatarai között

egy fogalomná magasztosult fel nemcsak azért, mert Volhíniának mocsaras ingoványában, az erdélyi Kárpátoknak hősiességében, Doberdónak poklában mindig diadalról diadalra vezette a gondjaira bizott csapatokat, hanem különösen

fogalomná magasztosult a neve azért, mert úgy szerette, becsülte és értékelte a magyar katonákat, mint az édes atya az ő gyermekeit.

Féltő gonddal oltalmazta a hol csak tehette a drága magyar vért és életet, — magas rangjának fénylő ragyogását abban kereste, hogy odahajolt legegyszerűbb katonájához is, mint édes gyermekeéhez, egyező szívvel vett részt azoknak örömeiben éppen úgy, mint bajában, segédelmére kész volt harcoló fícinak éppen úgy, mint itt-honn maradott atya nélkül való családjainak: — ezért övedzi minden magyar ember előtt az Ő nevét fény, ezért veszi Őt körül mindnyájunk szívének hálás szeretete!

Az összeomlás nagy tragédiája elkövetkeztek a hős székely hadosztály élén próbálta védeni drága hazánk elrabolt területeit a beözönlő oláh hordák elől, — most pedig idegen hangzásu neve ellenére izzó magyar szívvel, imádatos szeretettel veszi fel gondjait, mint első levante, a jövő magyar ifjuság leggyönyörűbb intézményének, a levante intézményének, az után esengve, azért imádkozva, hogy vajha székely hadosztályának élire állhatva még egyszer, ott a csiki havasok bércein láthatná

meg a magyar dicsőségnek feltámadását, az ezredéves szent határoknak megépülését!

Köszöntjük Őt a jó Atyát, a hős vezért azzal, hogy álmai teljesüljenek, reménysegei megvalósuljanak!

Hangverseny az Uri-Kaszinóban.

Vasárnap este kezdte a zenei élet az Uri-Kaszinóban egy olyan nívós estélylyel, amit a fővárosban is ritkán hallanak. Dr. Molnár Imre neve és művészete Budapesten is szimpatikus és érdekes. Poros irattárakban és könyvtárakban kutat a magyar dal régi és még régibb nyomai után. Alig olvasható kották kerülnek elő, nehéz elolvasni, de érdemes. Dalok kerültek elő, amik alig hasonlítanak az általánosan ismert cigány muzsikához, de színesek, tarkák, mint a virág és valóban a nép ajkán termettek. A magyar lélek kifejezői és a magyar szívbe lopóznak. Molnár Imre érces meleg hangja, hasonlíthatatlan magyar temperamentuma, stilszerű előadása mindenütt az országban a szivekbe énekelte magát. Nálunk is. Lelkes közönség tapsolt csillogó

szemmel, őszinte elismeréssel a művészek. Nem felejtik el.

A művész felesége Hir Sári európai híres zongora művésznő. Közönségünk elkáprázva hallgatta csodálatosan tiszta virtuóz játékát, mely a művészi elmélyedés és technikai készség igazán lenyűgöző erejétől sugárzott. Szakember és laikus egyaránt élvezte. A művésznő látható kedvvel játszott s megis jegyezte, hogy vidéken ilyen jó és kellemes hangú zongorán még nem játszott.

A hétköznapiok szürke és rettenetes hajszájában kedves és kívánatos nekünk egy-egy ilyen estének emelkedett, tiszta és nemes hangulata. Hálásak voltunk és vagyunk a művészpárnak, akik behozták a mi szürke falunkba a legegyszerűbb, legemberibb és vigasztaló művészetet: a muzsikát.

A levante-zászló felszentelése.

Nagy készülődés folyik a gyomai Levante Egyesület zászló-szentelésére, amely most szombaton és vasárnap fog lezajlani.

Ilyen nagyszabásu, ilyen széles keretek között megrendezett ünnepély aligha volt még Gyomán.

A jövő „Nagy-Magyarország“ jelvényét, a levante-zászlót örökké emlékeztetéssé váló gyönyörű ünnepély között óhajtja felavatni a leghazafiasabb magyar egyesület.

Magáról az ünnepélyről az egyesület hatalmas műsort állított

össze, amely főbb vonásaiban tudtul adja, hogy szombaton este zenés és lámpionos takarodó lesz, ugyanakkor a fővédnök tiszteletére a gyomai Dalárda szerenádöt ad.

Vasárnap délelőtt fog lefolyni a zászló-szentelés aktusa, megelőzően reggel a csabai 10. hgy. e. zenekara zenés-ébresztővel figyelmezteti a közönséget a nagy napra. Vasárnap délelőtt diszebed az Uri-Kaszinóban, este ugyanitt műkedvelő előadás és tánc. Ugyancsak táncvigalom lesz a Felsőrézi Olvasóköri.

Magyar Reviziós Liga.

A Magyar Nemzeti Szövetség helyiségében szeptember hó közepén megkezdte működését a Magyar Reviziós Liga, amely nem új társadalmi egyesületként, hanem mint tanácskozó és az összes számmottevő tényezőkkel együtt működő társaság alakult meg a Rothermere lord által megindított reviziós akció támogatására.

Közismert dolog, hogy a Magyar Nemzeti Szövetség már sok éve hivatásszerűleg működik a békerevizio érdekében, tehát a Magyar Reviziós Ligát is teljes erejével támogatja.

A szövetség, amely minden hónapban térképekkel és képekkel díszített jelentést ad ki a helyzetről és saját működéséről, legutóbb több városban és községben helyi bizottságokat alakított működésének támogatása céljából. Eddig körülbelül 80 ilyen helyi bizottság alakult az országban.

A gyomai bizottság elnöke: Répás Pál ref. lelkész, alelnökei: Veres István és G. Nagy László, pénztárnok Komáromi Lajos, jegyző Pétermann József, titkár Szóke Ferenc.

A bizottságnak összesen 63 tagja van.

Az inas mint küldöttség.

— Megtörténhetett volna. —

Valami nagy cécó volt. Nagyszabásu ünnepség, amelyen különböző küldöttségek jelentek meg. Ezeknek a küldöttségeknek természetesen szeparált hely volt fentartva.

Egy suszterinas több izben átfurakodott a kordonon és odatelepedett a küldöttségek közé. A rendőrök minden alkalommal elzavarták, persze holmi kacskaringós káromkodás kíséretében.

Már hét izben zavarták el, nyolcadszor megest ott settenkedett a küldöttségek között.

Jött a rendőr és keményen ráripakodik.

— Nem takarodsz innen! Nem látod, hogy ez a küldöttségek helye!?

— Hát hiszen — mondja komoly pofával az inas — én is küldöttség vagyok!...

A rendőr elbámul és tétozva kérdi.

— Küldöttség vagy? Hát hogyan?

Hetykén böki oda az inas:

— Ugy, hogy az egyik rendőr ur az előbb küldött a fészkes fenébe!...

Hostar.

Leventék...

„Aranyos vitézek,
Gyönyörű leventék
Hej! ha én is, én is,
Köztetek lehetnék!”

Arany János „Toldy Miklósa” a világeköltészetnek volt és lesz mindenha egyik utólrhetetlen remeke. Toldy Miklós, az erős, bátor, keményöklü, szivszakadó sóvárgással néz a távozó leventék után.

Fogalom volt a levente a multban, még inkább fogalom ma. Aki megéri a jelentőségét a mai levente intézménynek, az tudhatja, hogy nem parádéről, tetszetős külsőségről, de *korszakot* jelentő, *életet* adó, mindnyájunk boldogulását biztosító, a „*lenni, vagy nem lenni*” problémáját megoldó mozgalomról van szó.

Akiben a hazáját szeretni tudásnak, imádásnak

csak egy szikrája van, akiben csak valamennyire is lobog a hazaszeretnek isteni lángja, aki gondolkodni tud, akiben van megértés és józan bíráló képesség, szent áhitattal és levett kalappal áll meg a levente intézmény előtt.

A mi leventéink, a gyomai Levente Egyesület most vasárnap, e hó 9-én szenteli fel zászlóját. Azt a zászlót, amely áldott jelképe a *visszajövendő Magyarországnak!*

Legyünk ott mindnyájan nemcsak testileg, de a léleknek az Egekig felmagasztosult forró érzésével és mondjuk el igaz érzéssel, őszinte megértéssel: „*Az Isten legyen veletek derék munkátokban!*”

(~ s.)

Lord Rothermere válasza a református presbitereknek.

Budapestről a második országos ref. presbiteri nagy gyűlésről szeptember elején a nagygyűlés üdvözlő táviratot küldött lord Rothermerének. A táviratot a gyűlés elnöke, Balthazar püspök írta alá. A válasz a napokban érkezett meg és így szól:

— Főfisztelendő Uram, kérem, fogadja hálás köszönetemet a kedves üdvözlésért. Teljesen elfogadom azt a nézetét, hogy állam nem állhat fenn olyan alapon, amely erkölcsileg romlott és egy nemzetközi intézmény sem tarthat soká,

amely igazságtalanságon alapul. Előbb vagy utóbb az ilyen intézmény vagy revidiálandó, vagy szerencsétlenségre vezet. Ez volt az oka, hogy gondos megfontolás után kiemelendően tartottam Magyarország ügyét a trianoni szerződésből és a magyar nép biztos maradhat afelől, hogy én a munkát, amit megkezdtem, nem fogom abbahagyni addig, amíg siker nem koronázza. Kérem főfisztelendőségemet, adja át a presbitereknek és egyháza tagjainak őszinte köszönetemet a küldött határozatért.

A Hirschfeld-féle földek.

Egy régen huzódó és sok áldatlan harcot előidézett ügy nyert végre szerencsés megoldást.

A Hirschfeld-féle hatalmas földekről van szó, amelyeknek szétosztása körül rengeteg herce-hurca támadt, míg végre az ügy Pétermann József főjegyző kezébe került, akinek tapasztata, szivós erőfeszítése és gondos előrelátása megtalálta az utat és módot a helyes megoldásra.

A sok tárgyalásnak most az az örvendetes vége, hogy a 764 kat. hold területű földre igényt tartókkal megtörtént az egyezés és a földhöz juttatottak 3-tól 10 évig terjedő részletfizetéssel jutottak földhöz.

Azok, akik 3 év alatt fizetik le a föld árát, négy százalékos kamatot fizetnek, akik három éven túl törlesztenek, azoknak minden évben még fél száza-

lékkal emelkedik a kamatjuk, úgy hogy aki 10 év alatt törleszt, az 7 százalékos kamatot fizet.

Pétermann főjegyző, aki szíven viselte a földhöz juttatottak érdekét, az egyezséget akként tette még kedvezőbbé, hogy biztosítékot szerzett arra nézve, hogy 10 év alatt az új földesgazdánál végrehajtás nem foganatosítható.

Azonkívül azok, akik 10 évi törlesztésre vették a földet, de azt hamarabb fizetik le, kamatvisszatérítést kapnak.

A bölcsen és sok jóindulattal megszerkesztett egyezség általános örömet és meglegedést keltett az érdekelték körében, akik hálás szeretettel gondolnak az egyezség megteremtőjére: Pétermann József főjegyzőre.

Szemle.

Elszalasztott alkalom! Mint édes bus remény távoli ködfátyola huzódik el most annak a nagy szenzációnak képe a feltámadást váró magyarok előtt, amellyel a fővárosi sajtó lepte meg olvasóit. A múlt héten pattant ki, hogy a franciák hajlandók lettek volna 1929 áprilisében olyan barátsági szerződést kötni Magyarországgal, amely szerint ha a lengyelek segítségére 150,000 harcost francia vezetés alatt az orosz bolsevikiek ellen megad és ha a vasutját a franciák részére bérbe adja akkor Magyarország visszakapta volna Nyitra, Léva, Rozsnyó, Kassa, Ungvár, Munkács, Beregszász, Szatmár, Nagyvárad, Arad, Szabadka és Zombor városokat. Az akkori miniszterelnök Simonyi Semadám Sándor már nyilatkozott e roppant fontosságú ügyben, de részint nem egészen világos nyilatkozata, részint pedig a hivatalos titoktartás miatt nem volt kimerítő. Így aztán az ügy hivatalos oldaláról nem sokat tudunk. Ha csak valamilyen nagy ok nem tartotta vissza az akkori kormány köröket (ami pedig valószínű) akkor halálos vétek lett volna a szerződést meg nem kötni. De nem is tudunk ép elméjü magyar embert elképzelni, aki nem kapva-kapna — ha csak egy talpalatnyi földet ígérnek is vissza — az alkalmon. Most már ugyanis késő. A mai újság írás Nesztoranak találó ha-

sonlata szerint az alkalom olyan, hogy elől van a hajcsomója s koponyája hátul simára van borotválva. Addig kell megragadni míg szemközt jön velünk s ha elment, akkor hiába kapkodunk utána. Ujabb meg nem bizható hírek szerint német befolyás akadályozta meg, hogy a francia — magyar s esetleg román blokk alakuljon ki. Az idő mindent kiforog régi magyar példaszó szerint s e bonyodalmas homályos ügy is világos lesz egyszer és a történelem ítélni fog szereplői fellett.

Csizmadiák egymás között.

a. Hogy tetszik méltóztatni?

b. Köszönöm szíves deformációját, a helyzet állandóságában változás nem léteződvén.

Oláh, magyar beszélgetés a „meghódított“ Erdélyben.

Oláh: Ungye mere?

Magyar: Mere? Majd megmutatja Rothermere!

Oláh: Cse?

Magyar: Igen, igen, előbb jön a cseh, de ne féljétek, majd aztán jöttök Ti is...

A leventék jelszava.

Vitéz Mátyás Sándor, az Országos Testnevelési Tanács új elnöke a napokban adta ki az 1927-1928. sportévre a levente intézmény irányelveit, amelyek bevezetéséül megragadóan szép és lelkes szavakban jelölik meg a leventeintézmény célkitűzését.

— Az ifjuság szellemi fejlesztését és testi nevelését — mond-

ja a hivatalos utasítás — most már törvény biztosítja. Hasson át mindnyálynkat a törvény igaz szelleme és teljesítsük hiven kötelességünket.

Jövő munkánk nem lesz könnyű, de szívós akarattal, az akadályok türelmes áthidalásával, kitartó, következetes munkával könnyen célhoz érünk.

Mi hazafias missziót teljesítünk, népnevelők vagyunk; nekünk talpig férfiakat, vagyis jellemeket kell nevelnünk. Jellemekre van szükségünk, kik rajongóan tudnak bizni és akarni.

Jegyezzük meg jól, hogy nagy tettek legfőbb erőforrásai: a hit és a halálra elszánt akarat.

A magyar ifjuság a mi erős várunk, a mi reménységünk. A „szébb jövő“ reményében nagy munkánkat a haza, erkölcs jellem és egészséges test jegyében kezdjük meg.

Jelszavunk legyen: fegyelmelzen, mindent a Hazáért!

A fegyelem kösse hozzánk, vezetőkhöz, leventéinket. Tanítsuk meg őket hazaszeretetre. Politikai föprengések helyett fogadják odaadással a mi vezető kezünket.

A fegyelem alapja a hit, remény, hazaszeretet, meggyőződés és nemzeti érzés legyen.

Becsüljük nagyra hagyományainkat, szokásainkat, viseletünket; tiszteljük vallásunkat, hogy ifjaink ezeken épülve, kemény, igaz férfiakká, édes hazánk pilléreivé lehessenek!

~*~

Október 6.

*Kegyeletnek szent oltára
Elszakított Arad.
Kiszenvető Golgotája
Tizenhárom hősmagyarának.*

*Hetvenkilenc éve
Mióta pihentek
Az óta volt itt minden,
Világégés, Istenítélet.*

*Amiért harcoltatok
Haza és szabadság
Mindakettő meg volt
Most csonka lett, az ország.*

*Azok a rab bilincsek
Mit összetörtetek
Testvéreink kezén
Most újra zörögnek.*

*Zarándok utunk elvágva
Szép és szent emlékünkt
Mit néktek emeltünk
Áll, de meggyalázva.*

*Fehér sir emléktek
Tündöklő nevetek
Sóhajink ködével
Koszoruzhatjuk meg.*

*Most sirunk zokogunk
Sötét gyászban várunk
Várjuk, hogy szülessenek
Száz meg száz Rothermerek.*

Kertész László.

Azt mondják...

Azt mondják, mindenki felelős azért, amit cselekszik...

Mégis a sofförök felelőtlenül gázolnak nyakra-főre.

*

Azt mondják: korán reggel ritkán rikkant a rigó...

Azt hiszem, ezt olyanok állapították meg, akik későn szoktak kelni!...

Tüske Béni.

TÁRCA

Mikes.

Pontosan egy hete október 2. mult 166 esztendeje, hogy messze hazájától, a Márványtenger habja mosta Rodostóban örök álomra hajtott megfáradt szép öreg fejét a fejedelem kísérei közül utolsónak maradt Mikes, a bujdosók kis csoportjának utolsó feje: básbug-ja.

De szomorú volt magára maradnia annak, akinek életeleme a fejedelem szolgálata volt. De nagy dolog lehetett olyan hosszú ideig, egy szép emberéleten keresztül egyedül lenni ott, az egyhangu tengerparton annak, akit annyi emlék hívott vissza Zágon felé! Leveleket kellett írnia egy sohasem élt, csak elképzelt rokonhoz, hogy valakinek elmondhassa, ami a szívét nyomta. Mert mégis volt egy társa magános elhagyatottságának, egy hozzá méltóan hü kísérelője: a mult. És minél tovább kellett hallgatnia a tenger mormolását, annál erő-

sebben megelevenedtek a sokszor visszaidézett régi emlékek. Már-már olyanokká történtek volna. Ilyenkor papírra vetette őket. Ezért olyan frissek a Mikes levelei. Ezért olyan bánatos, lemondó, de mégis megnyugvó lélek hangja szól belőlük, mert nem az események után azonnal növeltek meg, hanem mint visszaemlékezések. Ama átélt fájdalom égeti a lelket, s ott sajogva az írásban is, — a régmúlt keservet megenyhíti, de meg is szenteli az idő múlása. Lassankint az elmuló évek finom porszemekkel szórják be a lélekben multja emlékeit, mint a könyvtárszobákban a régi könyveket vagy a bujdosók sátorában a gondozatlan butorokat. Telik az idő s a folyton hulladozó porszemek vékony réteget vonnak az emlékekre. Megcsunyítják, de megszipítják őket. Ilyen finom opálfátyol vonja be Mikes leveleiben is a mult visszaidézett képeit. Nem ártott az igazságuknak, csak a nyersségüket vette el. Mint őszi barackot a hamv úgy takarja a régi emlékek vas-kosságát.

Igy, a mult levelétől, ettől az áttetsző Magyar fátyoltól megszépítve elvonul Mikes leveleiben az egész mult: a bujdosás első reményteljes korszaka, a törökországi letelepülés, ami a szultán biztató ígéreire történt, az ál remények, csalfa tervkovácsok ideje, majd a nagy csalódások, a porba hulló remények, a szép csendes haldoklás, amelyen át kellett esni a nagyságos fejedelem földi hatalmának, dicőségének. S még egyszer Rákóczi halála után a felcsillanó reménység, hogy még egyszer visszatérhetnek diadalmasan hazájukba a fejedelem fiának vezetésével. Mily gyorsan jött erre az utolsó nagy reménységre a gyors megszügyenyülés, ahogy az apjához méltatlan fiut megismerik! — S a sok fájó emlék közé beiktatódik egy pár kedélyesebb vadászat s egyéb szórakozás is. S mindezeket keresztül egy aranyos szövedék: Mikes lelkének nagy eseménye: egy becsületes magyar szív tiszta szerelmi története. Bájos idill, csalódás be-

Apróságok Rothermere lordról.

Rothermere lord, Magyarországnagy barátja régi angol főúri családból származik. Az angol politikai életben mindig nagy szerepet játszó Harmsworthok sarja.

*

Atyja, Alfred Harmsworth ügyvéd volt. Nagy családdal áldotta meg az Ég. Tizennégy gyermeket nevelt fel, akik közül hét fiu és hét leány volt. Sidney Harold, — a mi Rothermerénk — másod szülött gyermeke ennek a nagy tekintélyes családnak.

*

Sidney Harold Harmsworth a London melletti Hamspteadben született ezelőtt 59 évvel.

*

Idősebb testvérbátyjával lord Nordchliffal 1896-ban alapították meg az angol kisémberek lapját, a ma oly hatalmas „Daily Mail“-t.

*

A világháború alatt lord Rothermere az angol kormány légügyi minisztere volt.

*

A „Daily Mail“ testvérlapjai, amelyek ugyancsak lord Rothermere érdekköréhez tartoznak: a reggelenként megjelenő Daily Mirror és a Daily Sketch és a legelterjedtebb estilap, az Evening News.

*

Ez a négy hatalmas napilap naponta három és félmillió példányban jelenik meg.

teljesülés nélkül, szelid magános ábránd s ezeken túl: hűség a hűtlenséghez. A Zsuzsika képét, aki az öreg Bercsényihez megy férjhez, hogy nagyságos asszonyunk legyen s férje halála után is visszautasítja a fejedelem titkárjának esengését: senki sem homályosította el olyan hosszú időn: egy teljes férfi koron keresztül élhet lelkében. Óh, nemcsak a nagyságos fejedelemhez való ragaszkodás, hanem az egyetlen szerelemhez való hűség is ott tündöklök a Mikes arcképén.

Ott ragyog bus magyar halotti maszkján is, mikor az öreg kuruc megunja a száműzetés keserű kenyerének ízét, megunja az egyhangu tenger mormolást hallgatni, mert hiszen már régen leírt mindent, amit szépnek talált a multból, amivel felékesítette fejedelemnek alakját, mint csillogó drága sujtásos dolmánnyal, és elköltözött más világba, de itt hagyta nekünk a hűségnek, odaadásnak, az önzetlen szeretetnek ősi magyar lelkét.

~*~

1918-ban az angol kormány, hogy a légügyi miniszteri székben teljesített szolgálataiért megjutalmazza, Sidney Harold Harmsworthot lorddá nevezte ki és születésének helye után Hemsted előnévvel látta el.

1922 év ősze óta, mikor is bátyjának lord Northcliffenak örökébe lépett, vezeti Rothermere lord a „Daily Mail“-t és a hozzátartozó többi lapokat.

Politikája: konzervatív, nacionalista, bolszevistaellenes.

Két fia a francia haretéren halt meg. Egy fia él, alsóházi képviselő: Egmond Cecil Harmsworth.

Oláh Árpád.

Zászlószentelés.

*Isten áldjon téged
Szép magyar levente
Fejlődésed lássa
Napkelte, lemente!*

*Zászlótokat Isten
Két kezével áldja!
Szivemnek lelkemnek
Hőn átérzett vágya.*

*Csonka kis hazánknak
Ti vagytok reményi,
Merünk most már bizni,
Merünk már remélni!*

Hatos Tivadar.

Iparosok és kereskedők országos tiltakozása.

Pesthy Pál igazságügyminiszter törvényesíteni akarja a közfiszviselők privilégiumát és egy törvényjavaslatot nyújtott be a nyár végén, amelyben a Közfiszviselők Szövetkezetének kizárólagos jogot ad arra, hogy a közalkalmazottaknak egy évi fizetésük erejéig hitelt adhat és a fizetésüket hivatalból leköttheti biztosítékul.

Ezzel milliányi lélek iparcikkfogyasztását vonja el a Szövetkezet a magyar kereskedőtől és iparosoktól, akik a mai nehéz viszonyok között amúgy is súlyos harcot folytatnak a létért. Ennyi fogyasztó elvonása a munkásokat is súlyosan érinti. Éppen ezért elhatározták, hogy országos tiltakozáshoz csatlakoznak az összes kereskedő- és iparosszervezetek, amelyeknek képviselői előzetes értekezletet tartottak. Itt kimondották, hogy október 9-én vasárnap délelőtt 10 órakor a régi képviselőházban országos tiltakozó gyűlést tartanak. A gyűlésre, amely izgalmasnak ígérkezik, sokezeren jelentették be részvételüket.

Tréfás esetek.

Finom tapintat.

• Kukac ur tajtékzó dühvel rohan be a házmeesterhez:

— Maga is jól vigyáz a házamra! Hallom, hogy a cselédemhez már három hónap óta minden este bejár valaki és maga nem tud róla!

— Bocsánat — mondja hebegve a házmeester — én tudtam, de nem mertem szólni...

— De miért nem?!

— Hát azt hittem, hogy a nagyságához jár.

Miért ne?

Egy kétségbeesett ifju megkérdi a barátjától:

— Azt hiszed, hogy el tudnám nyerni ennek a gyönyörű nőnek a szerelmét?

— Miért ne? Ami már anynyi embernek sikerült, pont neked ne sikerülne?

A ravasz feleség.

Schwarzné a férjével egy divatszalonban két kalapot vásárolt és kérte a kereskedőt, küldje a kalapokat a lakására. Ostrom-utca 80 I. emelet 6.

— De Száli — szól bele az ura — hiszen mi 7 szám alatt lakunk.

— Ne avalkozz te az én dolgomba! — iníi le férjét Schwarzné. — Így a kalapokat elébb Kohnékhoz fogják vinni és Kohnné megpukkad az irigységtől, mikor látni fogja, hogy én két új kalapot vettem.

A jó memoria.

A marhakereskedő Márton gazdával tárgyal. Egy sereg marhára volna szüksége és megbizsa Márton gazdát, akit úgy ajánltak neki és most látja először életében, hogy gyűjtőn össze ahány darabot csak tud, aztán majd három hét múlva eljön értük és fizet készpénzzel.

— Meglesz, meglesz! — mondja csöndesen Márton gazda.

— De aztán — mondja a kereskedő — ha három hét múlva lejövök, megismerem majd kend?

Márton gazda ránéz a kérdezőre, egyet sercint jobbra, egyet balra, aztán biztató hangon mondja:

— Ne tessék engem féltetni! Olyan jó szemem van nekem, hogy ha jól megnézek máma egy ökröt, tíz év múlva is ráismerek.

Krix-Krax.

Az ideai bortermés.

A legutóbb beérkezett első szüreti jelentések szerint az utóbbi hetek időjárása rendkívül jó hatást gyakorolt a szőlőkre, amennyiben úgy a szemek nagysága, mint a cukortartalma igen kedvező módon fejlődött az utóbbi időkben. A jelentések kiemelik, hogy a jobb fajta szőlő cukortartalma 18–20 fok között mozog s így kiforrott állapotban 12-es szeszfok lesz igen sok helyen az átlag, ami minőségileg igen jó eredménynek felel meg.

Ami pedig a mennyiséget illeti, bár itt-ott el is fagyott a szőlő, kereskedelmi körökben a legutóbbi becsléssel szemben csaknem 3 millió hektoliterre taksálják az ideai szüreti várható eredményét, tehát körülbelül a duplájára a tavalyi bortermésnek.

Heti rigmus.

*Sokat gondolkodom
És egy az eredmény:
Furcsa dolog bizony,
A büntető törvény.
Ha valaki megsért
És én pofon vágom,
Azt én keservesen,
Nagyon is megbánom!
Kapk egy büntetést
Hogy arról koldulok
S kinevet mindenki
Bármerre fordulok!
Ám ha két boxoló
Egymást holtia veri,
Nagy pénzért tolongnak
Kíváncsik ezrei.
Végig nézik kéjjel,
Hogyan verik széjjel
Egymás orrát, állát,
Egész ábrázatját.
A törvény meg őket
Dehogy, dehogy bántja,
Azt sem hallok soha,
Hogy ujság lerántja!
Sokat gondolkodom
És egy az eredmény:
Furcsa dolog bizony,
A büntető törvény!*

(—s.)

— **Hétszázhuszonhat kilós sertés.** A győrmegyei Öttevény községben gróf Csáky Andor uradalma most olyan eredményt ért el, hogy nyomába sem érhetnek más állattenyésztők. Sikerült felhizlalni ugyanis egy angol sertést 626 kilóra. Eddig európai ország, de még Amerika állattenyésztése sem ért el ilyen szép eredményt. Amerikában évekként ezelőtt egyszer kiállítottak egy 562 kilós sertést, de azt, hogy 600 kilón felül fel lehet hizlalni sertést, nem is képzelték az állattenyésztők.

HIREK

Istentiszteletek. A ref. templomban okt. hó 9-én d. e. egy negyed 10 órakor prédikál Harasányi Pál ref. esperes. Az ágostai evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órakor német nyelvű Istentisztelet tart Feiler Ernő lelkész. A róm. kath. templomban reggel 9 órakor Istentisztelet evangélium magyarázattal, tartja Csernay Géza plebános. d. u. 3 órakor Ilyánia.

A gyomai hősi emlékszobor leleplezési ünnepélyére nagyban folynak az előkészületek. A szoborbizottság permanens működésben van és az eddigi megállapodások szerint a nagyszabású ünnepély minden valószínűség szerint november hó 6-án lesz megtartva. Annyit bátran konstatálhatunk, hogy hasonló méretű és művészi kivitelű szobor nem található egész Békésmegyében.

Leventék ünnepe. A leventék rendezik az ünnepet, de ez az ünnep voltaképpen nemcsak a leventéké, de az egész országé, az egész magyar nemzeté. Az a zászló, amelynek avatása vasárnap történik, nemcsak a leventék zászlója, hanem a multat és jövődőt megbűnhődött magyar nemzet diadalra váró, diadalt remélő lobogója. Gyülekezzünk alája mindnyájan egy szívet-lélekkel. Ma még lelkileg, de ha rá kerül a sor, testileg is, minden izmunk megfeszítésével.

Repülőgép vezetői iskolába felvételeire lehet pályázni Szombathelyre olyan 18—24 év között levő magyar állampolgároknak, akik testi rátermettségük mellett erkölcsi megbízhatóságukat is igazolni tudják. A kérvényeket legkésőbb az év végéig kell a kereskedelemügyi minisztériumnál benyújtani.

A fővárosba utazó olvasó inkknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti pályaudvarral szemben levő, elsőrangú Park szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedményt ad a legutóbbi előfizetési nyugta felmutatása ellenében. Egyben felhívjuk a Park szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére szíves figyelmét.

Elhunyt tanár. A Szarvasiaknak mély gyászuk van. Meghalt a szarvasi gimnázium rajongva szeretett tanára: Plencner Lajos, aki mindeneknek szeretetét és becsülését bírta. Temetése mult hó 29-én a főgimnázium udvaráról ment végbe Szarvas egész társadalmának őszinte és igaz részvétele mellett.

Felhívás. Tisztelettel kérjük nagyérdemű előfizetőinket, hogy előfizetési díjukat a lap zavartalan nyomása érdekében beküldeni sziveskedjenek. E célból vidéki előfizetőink számára jelen példányunkhoz postai befizetési lapot is mellékelünk, amivel külön díjazás nélkül adhatják fel küldeményeiket.

Új előfizetőinknek felhívjuk a figyelmét arra, hogy az ujság 3 példányának elfogadása előfizetési kötelezettséggel jár.

Az ipari kölcsönök ügye. A kormány már régebben elhatározta, hogy az iparosok részére is kölcsönt szerez és ebben az ügyben a pénzügyminiszter több külföldi tőkescsoporttal folytatott tárgyalásokat. Mivel azonban jelenleg a nemzetközi pénzpiac helyzete nem a legkedvezőbb, előreláthatólag csak az év vége felé kerül sor az ipari kölcsönkötvények kibocsájtására. A nemzetgyűlés ősszel tárgyalni fogja az ipari kölcsönök kibocsájtásáról szóló törvényjavaslatot.

Készülődnek a dalosok. A gyomai dalárda, amely az utóbbi időkben számos jelét adta életrevalóságának, erősen készülődik egy nagyobb-szabású hangversenyre. November hó végére, vagy december hó elejére tervezik a dalosok napját, amely bizonyára ismét egy ritka élvezetben fogja részesíteni a magyar dal barátait.

Harmínckilós harsát fogott. Balkányi Károly bajai póstás horgászás közben a Dunában egy 50 kilós harsát fogott. A ritka zsákmányt csak nagy nehezen tudta a csónakjába vonatni. De ott is nagy baj volt vele, mert annyira fickándozott, hogy Balkányinak rá kellett feküdni, nehogy felborítsa a csónakot.

Cukrot osztanak ki a méhészek között. Az Országos Méhészeti Egyesületnek a földmívelési miniszter fűrészpórral és homokkal kevert kristálycukrot utalt ki, hogy az inséges méhcsaládok telettelése körül ne legyen fennakadás. Az olcsó áru cukorért az Országos Méhészeti Egyesülethez Budapest, IX. Üllői ut 25. kell fordulni. Elhatározta az egyesület azt is, hogy a jövő évtől a méhlegelőkről rendszeres heti jelentéseket fog kiadni.

Asztalosipari mestertanfolyam Szegeden. A szegedi faipari szakiskolában tegnap este nyitotta meg Cike Gábor a kereskedelemügyi miniszter által engedélyezett asztalosipari

mestertanfolyamot, amelyen önálló iparosok és segítők vehetnek részt. Ez a tanfolyam hetenkint esti három órával június végéig tart és az asztalosipar minden ágában teljes kiképzést nyújt hallgatóinak. A tanidő úgy van megállapítva, hogy a hallgatókat mesterségük gyakorlásában nem akadályozza meg. A háboru óta az első eset, hogy az országban ilyen asztalosipari mestertanfolyamot rendeznek és a szegedi és Szeged vidéki iparosok szempontjából nagyon fontos, hogy ennek a tanfolyamnak székhelyül a kereskedelemügyi miniszter éppen Szegedet választotta. A teljes évi oktatásért a hallgatók 115 pengőt fizetnek. Minthogy a tanfolyamon még néhány hely nincs betöltve, e hét folyamán a faipari szakiskola igazgatósága még fogad el új jelentkezőket. A szegedi ipartestület vidéki jelentkezők számára azzal kívánja a tanfolyam látogatását megkönnyíteni, hogy szegedi tartózkodásuk tartamára, szegedi asztalosipari üzemekben való elhelyezésükről gondoskodik.

Versenyfogyasztás építkezésre. A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége versenyfogyasztást hirdet a békéscsabai hűtőházi iroda és lakótanya építési munkáinak biztosítására. Az ajánlati határidő október 20. Ugyancsak versenyfogyasztást hirdet az üzletvezetőség a Csongrád állomáson létesítendő laképület munkálataira is. Az ajánlati határidő ezen építkezésnél október 15. Részletes felvilágosítások a kereskedelmi és iparkamránál beszerezhetők.

Erősödik a magyar dal-egyesület. Jóleső örömmel regisztráljuk a tényt, hogy dal-egyesületünk napról-napra erősödik nemcsak pártoló, de működő tagokban is. Ma már jelenleg 45 működő tagból áll a dalárda és pedig: 12 első tenor, 9 másodtenor, 11 első basszus és 11 mélybasszus.

Beiratások a Középfokú Gazdasági Tanintézetbe. A szarvasi m. kir. középfokú gazdasági tanintézetben a beiratások október hó 1—5-ig lesznek. Előzetes jelentkezéseket az igazgatóság elfogad. Öt középfokú osztályt végeztek az intézet II-ik évfolyamára vehető fel különbözeti vizsgával, melynek letétele december hó 31-ig kötelező. A vizsgára előkészítést az intézetben nyernek. Beiratkozásnál 4 középfokú osztály sikeres végzését, egészséges testalkatot kell igazolni, továbbá azt, hogy a szülő földbirtokkal vagy bérlettel bír, vagy hogy a jelentkező ilyennek várományosa.

A falusi veszekedések ellen. Miskolci jelentés szerint az utóbbi időben a falusi mulatók Borsodban gyakorta fejeződtek be véres verekedéssel. Legutóbb Helyőszalontán volt vérengzés a táncmulatósan. A vármegye alispánja most elhatározta, hogy ilyen verekedések megakadályozására abban a községben, ahol a legények táncmulatósan alkalomával összeverekednek, öt évre be fogja tiltani a táncmulatókat és összejöveteleket. Lehet, hogy ez az intézkedés hatásosnak fog bizonyítani.

A magyar falu megerősítése. A községi és közjegyzők országos központi egyesülete legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy felirattal fordul a kormányhoz és tőle a magyar falu megerősítése érdekében a legsürgősebb törvényhozási intézkedéseket kéri.

Vitézi kérvényezők figyelmébe. Felhívom mindazokat, akik az előírt kitüntetésekkel rendelkeznek és a követelményeknek megfelelnek, hogy vitézi telek elnyerése iránti kérvényeiket nyújtsák be. Tekintve, hogy a kérvénynek az előírt okmányokkal való felszerelése hosszabb időt vesz igénybe, a megyei Szék kitolja azon kérvények beadásának határnapját, melyek a jövő évi avatásig elintéztést nyernek. A benyújtás új határnapja f. évi december hó 31. Vitézi Székkapitány.

Budapestre utazók figyelmébe. A jó és olcsó öltözködés kérdésének problémája minden nap szőnyegre kerül. Sokan határozatlanok a beszerzést illetően ezért közöljük olvasóinkkal, hogy társaságokban és összejöveteleken majd minden alkalommal szóba kerül, hogy a legkitünőbb minőségű angol szövetek mily méltányos áron szerezhetők be Budapesten a több, mint 75 éves múltára visszatekintő és világhírű SEMLER cég Budapest, IV. kerület Bécsi u. 7 sz. alatti lerakójában. A londoni Semler cég, amely híres márkáit a világ minden részébe exportálja, Budapestre is megküldötte páratlan minőségű, nemkülönben distingvált izlésű őszi és téli szövetkülönlegességeit, melyek a vásárló közönség rendelkezésére állanak minőségükhöz képest meglepően alacsony áron. A cég maradék osztályán e kitünő minőségű szövetek minden méretű maradékaiból való vétel lehetővé teszi mindenkinek a szinte már fogalommal vált Semler minőség alkalmi áron való megismerését. A vidéki közönség soron kívüli, legfigyelemesebb kiszolgálásban részesül.

Házépítetők figyelmébe. A Révlaposon kiosztott házhelelyekből a nekem jutatóit részre felépíttettem a részemre megfelelő házat. Az épület megtekintését és annak megvizsgálását minden érdeklődőnek szives készséggel megengedem. Vállalkozóul Beinschróth Mihály kőműves mestert választottam és így az ő munkáját dicsérem házam. Az asztalos munkát Biró Benedek készítette, a szobák festését Dobó Gábor mázoló és az ácsmunkát Jenei Bálint ácsmester végezte, kiknek munkájával teljesen megvagyok elégedve és ezért nevezetteknek e helyen mondok köszönetet és bárkinek is őket Beinschróth Mihály vállalkozóval a legmelegebben ajánlhatom. brassói Greising József telekkönyvvezető.

656 fürt termett egy szőlőtőkén. Takács István kiskunhalasi göböljárás tanyabirtokosnak az idén óriási termése van egy szőlőtőkén. Ez a méreteiben is valóságos csodafőke, — amely 59 méter hosszúságúra nőtt eddig — nem kevesebb, mint 656 db. piros Izabella-fürtöt termelt. A gazdának lugasszerű szőlőskertje van és egész szőlője nem áll többől, mint négy anyafőkből.

Diszitőfestő-tanfolyam. A székesfővárosi Iparrajziskolában új tanfolyam nyílik meg a diszitőfestő iparosság (szobafestők, cimpfestők, üvegfestők stb.) továbbképzésének céljából. Bővebb tájékoztatást nyújt az Iparrajziskola igazgatósága (IX. Török Pál-u. 1.)

Garázdálkodó farkasok a székely hegyekben. A hirtelen támadt hűvös idő kicsallta már odujukból a farkasokat, amelyek a zitelaki erdőben hét tehenet, Fenyéd mellett pedig husz juhot téptek szét. A veszedelmes duvadak ellen hajtóvadászati indítottak.

A Szeghalom—Vészto közti kövesut Vészto alatti szakaszának munkálatai befejeződtek és az utszakaszt a legközelebbi napokban átadják a forgalomnak. A munkálatok gyors befejezését az teszi lehetségessé, hogy az okányi főszolgabíró ur szives közbenjárására az ugrai hal-gazdaság halas tavai vizének lecsapolását 1 héttel elhalasztotta. Ugyanis így október 1-je körül szokták értékesíteni hal-gazdaságukat s a halak összefogását egyszerűen csak a vizet lecsapolásával oldják meg. Vizök lefolytatása pedig egyedül csak a Vészto alatt elfolyó Hoit-Körös mederben lehetségés. Most azért dupla erővel dolgoznak a meder átkutatásán.

Gyönyörű villanycsillárok raktáron vannak, valamint gyári árban megrendelhetők EHRMANN ADOLF üzletében Gyomán.

Ön azért tüzel fával, mert a fatüzelés a legtisztább és leg-higiénikusabb. Legolcsóbbá akkor válik ezen ideális tüzelési mód, ha a világhírű, speciálisan fatüzelésű, légfűtéses, folytonéggő „Zephir kályhát” használja, mely feleannyi fát fogyaszt, mint az ugynevezett folytonéggő kályhák, amelyek szerkezete nem direkt fatüzelésre készült. Árjegyzéket ingyen küld: Héber Sándor kályhagyáros Budapest, Vilmos császár u. 59.

Ingtalanforgalom.

Gyoma községben.

Cs. Szabó Gáborné eladta a Csergettyű lapon levő 1 hold 520 négyszögöl szántóját Szöke Lukács és ne-jének 1000 pengőért. Nagy A Lászlóné eladott 3 hold 901 négyszögöl területű tanya földön levő szántót Kádár Elek-nek 2800 pengőért. Gyarak László és neje eladott a Matakertben levő 470 négyszögöl területű lakóházat és ker-tet Nagy Sándornak 3360 pengőért. Imre István eladta a Kölesfenéken le-vő 1 hold 46 négyszögöl szántóját Oláh Imréné Szabó Máriának 756 pengőért. Szabó István eladta a 353 négyszögöl területű beltelkes lakóházának öt ille-tett fele részét Juhász István és ne-jének 1120 pengőért.

Endrőd községben.

Balog Pál és neje Tóth Erzsébet el-adták a 46 sz. a. házasbetteiket 166 négyszögöl területben Balog Máriának 240 p.-ért. Timár Lajosné Szonola Má-ria eladta a Duspáskum dűlőben levő 1 hold 1465 négyszögöl szántónak fele részét Almási Imre és neje Matuska Máriának 22 mm. buzáért. Hornok Teréz eladott a Kisperes dűlőben levő 1811 sz. a. 1319 négyszögöl területű házát és udvarát Pintér Bélának 270 mm. buzáért. Timár Lajosné Uhrin Ka-talin eladta a 821 sz. a. házas beltel-két 365 négyszögöl területben Uhrin Vendelnek 200 mm. buzáért. Iványi György eladta a Duspáskumban levő 845 négyszögöl szántóját 50 mm. bu-záért Koloh György és neje Habzda Máriának. Özv. Hornok Pálné a Vasz-kóhalom dűlőben eladta 1 hold 485 négyszögöl szántójának fele részét Uhrin Istvánnak (nős Szabó Eszterrel) 400 pengő és 21 mm. buzáért.

Filmszínház.

Gyomán:

Az Apolló filmszínház f. hó 9-én vasárnap két hatalmas legelsőrangú filmalkotást mutat be. Az egyik az amerikai fa-namet filmgyár nagyszabású superfilmje „A császárnő”, 7 felvonásban. A rendezés a vi-lághírű Dimitri Buchowetzki műve, akinek páratlan zsenialitását két legelső művéből, a „Y' accuse” és „A tizedik szimfonia” című világfilmek-

ből már régebben ismerjük. A scénáriumot Vajda Ernő írta, a főíratok Váczi Dezső tollát dicsérik. A címszerepet az utólérhetően Pola Negri ját-sza magávalragadó fenséggel. A filmről magáról felesleges egy szót is ejteni, beszélni fog az magától, úgy mint alig más film eddig. A műsor má-sodik része a „Fereteg Zsu-zsi” című 7 felvonásos vígjáték, mely a jól ismert „Kis Makrancos” című regény min-tájára, de modernizált alakban egy zabolázhatatlan kis höl-gyét örökít meg, aki hallatlan szabadossággal és hajmeresz-tő csinyekkel veszélyezteti hozzátartozóinak idegeit. Ilyen leányt ábrázol ebben a darab-ban Bebe Daniels, aki moder-nizálva és tökéletesítve eleve-níti fel e filmjében a kis mak-rancost. Partnere: Rod la Roc-quea. Ebben a filmdarabban egy olyan kitűnő vígjátékot ismerünk meg, melyhez hason-lót a filmkultúra még eddig keveset produkált. Előadások 4, 6 és 8 órakor.

Sport.

CsAK—GySC 4-3 (2-1)

Bajnoki, bíró Frankel GySC Eke — Fekete: Lach — Kóró-di, Tandí, Bíró — Jenei, Szi-lágyi, Fábíán, Mác, Gecsei.

A pénteken egész napon és szombat éjjel is tartó erős esőzés nem rontotta el a pá-lyát úgy, mint ahogy gondol-tuk egyedül csak a liget felőli kapu előtt volt feneketlen sár-tenger.

A bajnokcsapattal való mér-kőzésre, a borus és csunya idő ellenére is szép számú közönség gyűlt össze, hogy a gyomai együttes lelkes és am-bíciós, míg a csabaiaknak baj-nok csapathoz illően való játékában gyönyörködhesen.

A megjelentek azonban saj-nálattal állapíthatták meg, hogy a csabaiak nem annyira szép játékkal mint inkább fesíj ere-jök inénybevitelével — ami a gyomaiak ellen feltűnő volt — lettek eredményesek.

A gyomai csapat most is lelkesen feküdt bele a küzde-lembe, amit bizonyít az is hogy a 4-1 gólaránnyal vezető CsAK ellen olyan finiszt vágott ki, ami részükről két gólt eredményezett és egy kis sze-rencse hozzájárulásával elhó-dítottak volna egy pontot nagy-

nevű ellenfelüktől.

Frankel bíró az I. féldőben kifogástalan volt, de szünet után több hibát követett el, ami a közönséget a végletekig felizgatta.

Mezőgazdaság.

A falu Urániája.

A művelt nyugat kulturálatlan fajnak tekintette a magyart, s mint ilyen dobta oda országát a magas nívón álló szomszédainknak. A kis — entente-nak sikerült e meggyőződésre vezetni a nagy államokat. Az igazság azonban előbb-utóbb napfényre tör. A nagyvilágnak lassanként meglepetve kellett felismerni ama rettenetes igaz-ságtalanságot, melyet gaz sugalmazók aljas vádjaira támaszkodva követtek el Trianonban. Hasztalan volt ez ellen szomszédaink minden újabb rágalom-nadjárata. Ha a hivatalos államférfiak még nem is nyilatkoznak ilyen formá-ban, de nem lehet messze az idő, ami-kor ők is kénytelenek lesznek hangos szóval is sürgetni a béke revízióját.

A kis — entente érzi is ennek kö-zelségét s minthogy fejlett külföldi prop-agandájával már koránt sem bír oly eredményt elérni, amint — sajnos — ért a múltban, most más uton igyek-szik romlásunkra törni. Prágában kon-ferenciát tartottak, melyen arról tár-gyaltak, hogy mint küzdhetnek le azt, hogy ne kelljen nekik oly hatalmas buza mennyiséget importálni. Nincs ugyan világosan kifejezve, de ott lappang e tárgyalásokban, a magyar buza export megakadályozása. Hoztak is valami határozatot, mely szerint meg kellene engedni az ő silányabb minőségű bu-zájukból nyert lisztnek kémiai uton való megjavítását. Igaz, határozatuk végrehajtását hivatalosan 2 évre fel-függesztették, de vajjon megtartja-e az elvakult gyűlölet?

Ezzel szemben mi magyarok sem maradhatunk vesztég. Ez újabb gazda-sági támadás ellen csak mezőgazdasá-gunk feljavításával védekezhetünk, mert hiszen ismerjük a háborúból azt a konyhát, amikor mindent, de mindent pótlékkal készítettünk. Ilyen állapotot idéz elő ellenségeink törekvése is, ami előbb-utóbb megtörik az ember ama természetes értékelésén, hogy többre becsüli a természetes táplálékot a mesterségesnél.

A Jegyzők Országos Árvaház Egye-sülete már régebben egy akciót indí-tott meg, melynek célja, hogy vetített képes előadások keretében, a falu né-pe előtt mutassák be az intenzívebben kezelt gazdálkodás módját és eredmé-nyeit. Eme kezdeményezés hatása már áldásosan is mutatkozik ama 2000 községben, hol ez ideig előadást tartott, mert ha gazdáink nem is valószínűleg meg mindent a látottakból és hallot-takból, mindenesetre tanulnak belőle oly ismereteket, melyeket — összevetve a vidék és talaj viszonyokkal — üd-vősen alkalmaznak saját gazdaságük-ban.

Hogy emez akció, mily életre való s eredményében mily sikeres, mi sem igazolja jobban mint az, hogy a művelt nyugati államok, melyek e téren is ellőttünk vannak, jönnek tanulmányozá-sára. Először az osztrák vette át tőlünk s most újabban a francia érdeklődik e mozgalom hazájába átültetése iránt.

Singer

varrógépek I. rakata GyomaBaross-utca 488

Rég bevált jó minőségben

kedvező fizetési felté-telek. Díjtalan oktatás az összes színes mun-kákra is. Vételkényszer nélkül tekintse meg min-ta készítményeinket.

Varrógépek házi és az összes ipari célokra.

Singer Co.

Varrógép RT.

Ügyv. Nagy Antal Gyoma Baross-u. 488. fsz. a.

Becher Ernőné

női- és gyermekruha divatterme

megnyílt.

(Petőfi-tér 7.)

Gyoma-Endrődi Hitelszö-velkezet házában.

Női és gyermekruhák var-rását minden igénynek megfelelően a legutányo-sabb árakon elvállalja.

PUBLIKACIÓ.

Mózsik Rózsika 1467 számú háza eladó. Értekezni ugyanott le-het.

Kertész Lajos vásárszél 969 számú háza eladó.

Tanuló (jó házból való) felvéte-tik Bíró János férfi szabónál.

Vásárszélien 986 szám alatti ház szabadkézből eladó. Ugyanott kanapé, festett patka, láda és hordók kerülnek eladásra.

Réti János Mirhó utca 532 számú lakosnak 13.000 drb. elsőrendű vályog-ja van eladó. Adja buzáért vagy pénzért.

Láda Lajosnének egy nagy kak-tusza van eladó. Fehérnemű varrást el-vállal. Rózsa utca 927.

Perei Jánosnak a Kistemplom ut-cai házában 2 szobás lakása van kiadó. Értekezni lehet 1342 hsz. alatt.

Schwalm József örökösének Ró-za utca 1066 számú háza eladó, eset-leg haszonbérbe kiadó, azonnal beköl-tözhető. Ugyan ott egy tehén járás szabad kézből eladó.

Van szerencsém szíves tudomá-sára hozni a nagyérdemű közönségnek, hogy Gyomán Gyár utca 1657 számú házában Kovács műhelyt nyitottam. Kérem a közönség szíves pártfogását. Kéri Lajos kovácsmester.

A gyomai Hangya főüzlet azon-nali belépésre óvadék képes szakkép-zett üzletvezetőt keres. Írásbeli ajánla-tok eddigi működés és óvadék megjelölésével Kovács János Gyoma 400 szám alá küldendők.

A Tiszavideki malommal szemben a jó hozatott nácnak kéréjét 52 fillérért lehet kapni.

Uj! Temetkezési vállalat Gyomán Uj!

Van szerencsém szives tudomására hozni Gyoma mélyen tisztelt nagyközönségének, hogy Gyomán, Sziv utca 717 számú saját házamban **EGY MODERN TEMETKEZÉSI VÁLLALATOT LÉTESITTEM**, amely a leg-szerényebb és a legmagassabb igényeket is kielégíteni képes, jutányos árak mellett. Minden tekintetben pontos és udvarias kiszolgálás. — **Épület és butor asztalos üzememet**, amely eddig is nagy keresettségnek örvendett, ezuton is a nagyközönség szives támogatásába ajánlom.

Kiváló tisztelettel:

GECSEY SÁNDOR

épület, butor asztalos és temetkezési vállalkozó.

A békéscsabai SÜK téglagyár évtizedek óta ismert kitünő minőségű hornyolt tető cserepeinek lerakata Gyomán Wagner Márton fiainál, Endrődön Vaszkó Mihály és társainál, cserép minden mennyiségben kapható.

A békéscsabai világhírű Bohn féle hornyolt cserép egyedüli lerakata **Grosz Zoltán** fatelepein, ahol minden mennyiségben a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett kapható. Ugyanott kapható 18 százalékos szuperfoszfát műtrágya kamatmentesen 12 hónap után való fizetésre előjegyezhető.

Mától kezdve raktáron lesz, eredeti Bacher Melicher sorvetőgép és Imperátor sortrágyázó vetőgép, amelyek gyári áron kedvező fizetési feltételek mellett megrendelhetők, ugyancsak raktáron van összes mezőgazdasági gépek és acél ekevasak, — a műtrágyavetőgép vetésre is kiadatik. Bizományi raktár V. Kovács Lajos Deák Ferenc u. 1427 számú házában.

Igen jó karban levő párnázott garnitúrák, antik csiszolt tükrös szekrény, politizált keményfaszekrény, konyhakredenc, konyhaszekrény, márványmosdó, asztalok eladók. Megtekinthetők Deák Ferenc utca 9 házszám alatt.

özv. Szántó Ignáczné 39 számú háza üzlethelyiséggel azonnali beköltözéssel eladó.

Kruchió János 1753 házszám alatt lévő csepüskerti italkiméresi üzlete szabadkézből eladó. — Értekezni lehet ugyan ott.

Butorok. Tele sima és tömör hálók, ebédlők, festett butorok, dió, eper és bükkfa kihuzós ebédlő asztalok, modern bükkfa és hajlított székek állandóan raktáron vannak **Vatay Gábor** motorerőre berendezett asztalos ipartelepén Gyomán, Kossuth Lajos utca 737 szám. **Ugyanott épületasztalos munkák jutányos áron megrendelhetők.**

Suszter Pista nótája.

*Nincsen párja messze tájon
a Suszter borának*

Összevernéd félholtan is

Tőle a bokádat!

Hogyha abból iszol,

Elkerül a kórság,

Azt vélnéd, hogy tiéd

A tündérkirályság!

Gazdag ember, szegény,

akármilyen legyen

Hogyha jó bort akar inni:

a Suszterhez megyen!

Pompás Ó-borának

1.60 az ára

S 1.44 kicsiny pénzért

Uj bort kapni nála.

Mustja pedig édes

Mint a szép lány csókja

Próbálja ki bárki

Való ez s nem móka!

Krix-Krax.

Uj BÉRAUTÓ Gyomán.

Kertész Lajos értesíti a nagyérdemű utazó közönséget, hogy a legujabb típusu autójával a személy szállítását elvállalja. Kéri a n. é. közönség szives megrendelését. — Hozzám 818. és 969. házszám. Telefonszám 35.

50

fillér egy publikációs hirdetés közlési díja a GYOMAI UJSÁG publikációs rovatában. Ha Ön alkalmazottat, állást, lakást keres ha valamit venni, vagy eladni akar, ha szobáját, lakását akarja kiadni, vagy átadni, ha bármire szüksége van, így csak a GYOMAI UJSÁG publikációs hirdetéseit olvassa el, és halgassa meg a vasárnapi publikációkat.

Halló??

Önálló perfekt varró és himző nőnek egy üzlethelyiséget adok rendkívül előnyös feltételek mellett.

Cím a kiadóhivatalban.

Ingyen lakhatik Budapesten, ha előfizet a „Gyomai Ujságra“ mert lapunk havonta kisorsol előfizetői között egy szállodai utalványt, melynek tulajdonosa a sorsolás hónapjában tetszése szerinti időben **három napon át díjmentesen kap a kiváló hirnénnek örvendő Park nagyszállodában** Budapest VIII., Baross tér 10 (a Keletipályaudvar érkezési oldalával szemben) egy elsőrendű szobát. A harmadik sorsolást okt. 24-én fogjuk megejteni és eredményét lapunk okt. 30-iki számában tesszük közzé. — Vágja ki az alanti „Utalvány-szelvényt“ és adja be azt lapunk felelős szerkesztőjénél.

— — — Itt levágandó: — — —

Szerkesztőségénél beadandó.

UTALVÁNY-SZELVÉNY

urnak
urnónek

mint a
GYOMAI UJSÁG
olvasójának.

A gazdaközönség kísérje figyelemmel az „AUSTIN“-traktor előretörését és terjedését. Elsőrendű érdeke minden gazdának, hogy a mai súlyos viszonyok között alaposan meggondolja, milyen gépbe fekteti pénzét. — Ne üljön fel a hangzatos reklámoknak, győződjön meg személyesen arról, hogy **jobb teljesítményű, olcsóbb üzemű traktort a kiváló ANGOL-gyártmányú „AUSTIN“-traktornál nem vehet.** — Az „AUSTIN“-traktor legnagyobb előnye a hosszú élettartam, nehéz talajon is **tökéletes munkát végez és olcsó áron a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett — 2—3 évi részletre —** vásárolható. Forduljon részletes felvilágosításért bizalommal a kerületi képviselőhöz — **Juhász Pál** gépészmérnök és **Társas céghez Turkeve.** — Ezen cég díjmentesen küld ki szakembert a talaj megvizsgálására, próbaszántás végzésére és a gépnek működésben való bemutatására.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy **Farkasinszky Imre közkedvelt zenekara** ma és mindennap a **Holler-Szállóban hangversenyez.**

Naponta **kitünő idénysör állandóan csapon.** — **ZÓNA-REGGELI.** — Elsőrangú fajborok, jó polgári magyar konyha. Abonnenseket vállalom, ugyszintén társasvacsorák és táncestélyek rendezését vállalom.

A n. é. közönség szives párfogását kérve, vagyok

Kiváló tisztelettel:

FRISCH VILMOS

Bácsy és Társai Bankháza Gyoma.

Érdekközösségben a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesülettel Békéscsabán.

GIRÓSZÁMLA A MAGYAR NEMZETI
BANKNÁL, BÉKÉSCSABÁN

FOLYÓSZÁMLA
A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI
BANKNÁL, BUDAPEST

M. KIR. PÓSTATAKARÉKPÉNZTÁRI
CSEKK- ÉS KLIRINGSZÁMLA 37.170. SZÁM

TELEFÓNSZÁM 21.

SÜRGÖNYCIM: BÁCSYBANK

Bank osztálya:

Kölcsönöket nyújt a legelőnyösebb feltételekkel,
bármely nagy összegig.

Betéteket legmagasabb kamatozás mellett elfogad.

Foglalkozik a bank-üzlet összes ágaival!

Gabona osztálya:

VESZ a mindenkor LEGMAGASABB NAPI ÁRON MINDENFÉLE MEZŐGAZDA-
SÁGI TERMÉNYT. BERAKTÁROZÁSRA vállal mindenféle mezőgazdasági
terményt, nála beraktározott terményt bármikor legmagasabb napi áron
számolja el, — akár részletekben is, lisztre becseréli, természetben kiadja.
Szükség esetén előnyös feltételek mellett bármely összegű előlegkölcsönt folyósít.

Vasuti menetrend

1927. október hó 1-étől.

BUDAPEST - GYOMA

Bpestről indul	6:25	9:45 gy.	13:35	17:20 gy.	20:40
Gyomára ér.	11:12	12:42 gy.	19:14	20:14 gy.	2:05
Gyomáról indul	0:32	5:34	8:57 gy.	16:52 gy.	14:04
Bpestre ér.	5:—	11:10	11:50 gy.	19:45 gy.	19:20

GYOMA - BÉKÉSCSABA

Bcsabáról indul	23:15	4:30	8:15 gy.	16:14 gy.	13:06
Gyomára ér.	0:17	5:31	8:55 gy.	16:50 gy.	14:13
Gyomáról indul	11:22	6:46	12:45 gy.	19:24	2:15
Bcsabára ér.	12:18	7:39	13:21 gy.	20:24	20:51 gy.

A „gy“ betűvel jelzett gyors-, a többi pedig személyvonat.

Legjobb

tájékoztató

Vasuti és Hajózási Menetrend Ujság

**kapható
minden
Vasutállomáson,
Dohánytözsdeben.**

Gyoma és Vidéke

TEJSZÖVETKEZET ELADÁSI

- :: ÁRAI: :: -

1 liter édes tej	26 fillér.
1 • lefölözött tej	4 •
1 • iró	5 •
1 • savó	1 •
1 klgr. túró	40 •
1 • teavaj	6 P.

A legnagyobb veszedelem a por,
mely minden betegség csiráját a
szervezetünkbe viszi. A legalap-
sabb takarítás is, ha nem porszi-
vóval történik, csak félmunka, mert
ugy a seprésnél, mint a törülge-
tésnél a por egy része a levegőbe
száll, hogy ezután szervezetünkbe
hatoljon és ott betegségek okozóvá
váljék. Egyetlen kivezető út a

VAMPIR PORSZIVO

Kérjen díjtalan bemutatást egy le-
velező lapon még ma!

AEG UNIO

Magyar Villamossági RT.

Porszívógép Oszálya

Budapest, Andrassy ut 29. szám.

Szerkesztésért és kiadásért

felelős:

WAGNER MÁRTON

Lapkiadó:

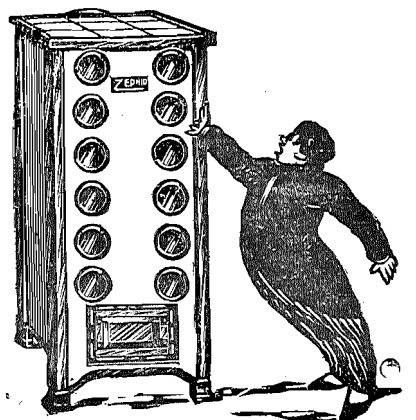
„HUNGÁRIA“

könyvnyomdai műintézet.

Világszabadalom!

ZEPHIR

fatüzelésű, légfűtéses
folytonégő kályha

Tartóssága örökös!
10 éves garancia!

Fatüzelés a legkellemesebb!
„ZEPHIR“-rel a legolcsóbb!

10 FÜT EGY SZOBÁT **24**
kiló fával órán át

REKORD szén, koks és fatüzelésű folytonégő kályhák. Veges-
tüzelésű ZEPHIR kályhák. ELITE tak.-tűzhelyek. Kéménytoldók.

Árjegyzéket készséggel küld:

HÉBER SÁNDOR kályha és tűzhelygyáros
BUDAPEST, VI., Vilmos császár-ut 39.

Lerakat: Gyoma

BERKOVITS ADOLF vaskereskedőnél.

Grand Hotel park nagyszállóda

VIII. Baros tér 10. BUDAPEST. Telf.: J. 330-82, 330-83.

A főváros legnagyobb, legkényelmesebb szállodáinak egyike
200 szobával a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.
Központi gőzfűtés, állandó meleg és hideg vízszolgáltatás.
Szobák 3 pengőtől feljebb. — Kitűnő konyha. — Fajborok.
— Családi kávéház, elsőrangú cigányzenével, nyári terasz-
szal. Különtermek.